

ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນເປັນສິນຄ້າ ຂອງປະຊາຊົນ ເມືອງນານ

ແຂວງຫຼວງພະບາງ

ສຸລິໂຍ ໄຊວິສິດ*, ບຸນທະວີ ສີພັນທອງ, ສຸດຖາວອນ ສີອຸດົມພັນ

ພາກວິຊາ ເສດຖະສາດ, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ, ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ສປປ ລາວ

* ຕິດຕໍ່ພົວພັນ: ສຸລິໂຍ ໄຊວິສິດ,

ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ

ນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ, ສປປລາວ

ເບີໂທ: 020 55570315, ອີເມວ:

Souliyosayvisith@gmail.com

ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ:

ການສົ່ງບົດ: 18 ມີນາ 2024

ການປັບປຸງ: 22 ພຶດສະພາ 2024

ການຕອບຮັບ: 14 ມິຖຸນາ 2024

ບົດຄັດຫຍໍ້

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ມີຈຸດປະສົງສຶກສາບັນຫາ ແລະ ອຸປະສັກ ແລະ ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນເປັນສິນຄ້າ; ໂດຍນຳໃຊ້ແບບສອບຖາມເປັນເຄື່ອງມືໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນຈາກປະຊາຊົນ ຈຳນວນ 320 ຕົວຢ່າງ. ການວິເຄາະສະພາບການປູກມັນຕົ້ນແມ່ນນຳໃຊ້ສະຖິຕິພື້ນລະນາ (Descriptive statistics); ໃນສ່ວນການວິເຄາະປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນ ໄດ້ນຳໃຊ້ແບບຈຳລອງໂລຈິດ (Logit Model) ດ້ວຍວິທີ Maximum Likelihood Estimate. ຜົນການສຶກສາສະແດງວ່າ: ສະພາບການປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນມີເນື້ອທີ່ການປູກມັນຕົ້ນແມ່ນໜ້ອຍກວ່າ 1.00 ເຮັກຕາ, ແນວພັນມັນຕົ້ນທີ່ໃຊ້ປູກແມ່ນແນວພັນປະສົມ ເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກພື້ນຖານ ຫຼື ຄົນຮູ້ຈັກເອົາໃຫ້, ໂດຍແຫຼ່ງທຶນທີ່ປະຊາຊົນໃຊ້ໃນການປູກມັນຕົ້ນ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນທຶນຕົວເອງ ແລະ ສາມາດເກັບກູ້ຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນໄດ້ໂດຍສະເລ່ຍ 40.1 – 60.0 ໂຕນ, ພ້ອມນັ້ນໃນການປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນ ແມ່ນຈະມີບັນຫາດ້ານຕົ້ນທຶນທີ່ໃຊ້ໃນການປູກມັນຕົ້ນ ໂດຍສະເພາະບັນຫາແນວພັນມັນຕົ້ນມີລາຄາສູງ, ຄ່າຈ້າງແຮງງານສູງ, ລາຄາອຸປະກອນໃນການປູກ ແລະ ເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດມີລາຄາສູງ ແລະ ຜຸ່ນບຳລຸງມັນຕົ້ນມີລາຄາສູງ. ສຳລັບອຸປະສັກໃນການປູກມັນຕົ້ນ ແມ່ນ ອຸປະສັກດ້ານການຈັດຈຳໜ່າຍຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ການເກີດພາວະເສດຖະກິດຕົກຕໍ່າ ແລະ ເມື່ອມີຜູ້ປູກມັນຕົ້ນຫຼາຍຂຶ້ນ; ສ່ວນປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການເລືອກການປູກມັນຕົ້ນ ປະກອບມີ: ຈຳນວນສະມາຊິກຜູ້ເພິ່ງພາໃນຄົວເຮືອນ, ປະສົບການໃນການປູກມັນຕົ້ນ, ການປູກມັນຕົ້ນສາມາດປູກເພື່ອສ້າງເປັນແຫຼ່ງລາຍໄດ້ຫຼັກ ຫຼື ລາຍໄດ້ເສີມ, ການມີຕະຫຼາດຮອງຮັບສຳລັບການຈຳໜ່າຍຜົນຜະລິດ ແລະ ມີກຸ່ມຄົນທີ່ປູກມັນຕົ້ນໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ, ລະດັບການສຶກສາຂອງຫົວໜ້າຄົວເຮືອນ, ຈຳນວນແຮງງານໃນຄົວເຮືອນ, ຕົ້ນທຶນລວມໃນການປູກ, ການໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຈາກພາກລັດ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມການປູກມັນຕົ້ນຈາກພາກລັດ ເຊິ່ງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.1, 0.05 ແລະ 0.01 ຕາມລຳດັບ.

ຄຳສັບສຳຄັນ: ມັນຕົ້ນ, ບັນຫາ, ອຸປະສັກ, ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນ

Factors affecting decision making for cassava as a commercial of the people in Nan District, LuangPrabang Province

Souliyo SAYVISITH*, Bounthavy SIPHANTHONG, Soutthavone SIOUDOMPHAN,

Department of Economics Faculty of Economics and Tourism Souphanouvong University, Lao PDR

***Correspondence:** Souliyo SAYVISITH, Agriculture and Forestry Office, Nan District LuangPrabang Province, Laos PDR. Tel: 020 55570315,

E-mail:
Souliyosayvisith@gmail.com

Article Info:

Submitted: March 18, 2024

Revised: May 22, 2024

Accepted: June 14, 2024

Abstract

This study aims to study the problems and obstacles and the factors affecting the decision to choose to grow cassavas as a product, by using the questionnaire as a tool to collect data from the people in the amount of 320 samples. The analysis of cassava cultivation uses descriptive statistics. In the analysis of the factors that lead to the decision to choose to plant cassavas, the Logit model was used with the Maximum Likelihood Estimate method. The results of the study found that most of the people's cassavas cultivation area is less than 1.00 hectares, and the cassavas varieties used for planting are mixed varieties that are given by relatives or acquaintances. The source of funds used by the people to grow cassavas is mainly their own capital, and they can collect an average of 40.1–60.0 units of cassavas. In addition, there will be problems with the cost of cassavas cultivation, especially the high price of cassavas varieties, high labor costs, and the cost of equipment. As for the obstacles in the cultivation of cassavas such as: the occurrence of economic depression, and when there are more cassava growers. Factors affecting people's choice of cassava cultivation, include: the number of dependent members in the household; experience in cassava cultivation; whether cassavas can be grown to create a source of income or supplemental income; the presence of a support market for the distribution of produce; a group of people who grow cassavas for support; the level of education of the head of the household; the amount of labor in the household; the total cost of planting; receiving promotion and support from the public sector; and receiving cassava cultivation training from the public sector, which is statistically significant at 0.1, 0.05, and 0.01, respectively.

Keyword: Cassava, Problem, Obstacles, Factors affecting

1. ພາກສະເໜີ

ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ມີຂະແໜງກະສິກໍາ ເປັນແຫຼ່ງລາຍໄດ້ຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍໃນປີ 2021 ລາຍໄດ້ ຈາກຂະແໜງກະສິກໍາກວມເອົາ 16% ຂອງ GDP; ໂດຍ ລັດຖານໄດ້ກໍານົດໃຫ້ແຜນການສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິ ກໍາ, ລ້ຽງສັດ ແລະ ປູກພືດເປັນສິນຄ້າ ເປັນໜຶ່ງໃນເປົ້າໝາຍ

ຫຼັກຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ສະບັບທີ 9 (2021-2025) ເພື່ອໃຫ້ສາມາດສົ່ງອອກສິນຄ້າ ກະສິກໍາໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 1,200 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ; ໂດຍພຶດສົ່ງອອກຫຼັກຂອງ ສປປ ລາວໄດ້ແກ່: ມັນຕົ້ນ, ຢຸງ ພາລາ, ກ້ວຍ, ອ້ອຍ, ກາເຟດິບ, ສາລີ ແລະ ເຂົ້າ (Bank of lao.PDR, 2023). ນອກຈາກນີ້ການສົ່ງເສີມການຜະລິດ

ສິນຄ້າກະສິກໍາເພື່ອທົດແທນການນໍາເຂົ້າຍັງເປັນໜຶ່ງໃນພາລະກົດຫຼັກຂອງວາລະແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂບັນຫາດ້ານເສດຖະກິດອີກດ້ວຍ (Global business great Thailand, 2022)

ການສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກໍາເພື່ອການຄ້າ ຫຼື ການສົ່ງອອກນັ້ນ ແມ່ນບຸລິມະສິດສໍາຄັນຂອງລັດຖະບານເຮົາ ເພື່ອສ້າງລາຍຮັບເຂົ້າປະເທດ ໂດຍສະເພາະພາຍຫຼັງທີ່ລັດຖະບານ ໄດ້ມີການເຊັນສັນຍາການສົ່ງອອກສິນຄ້າກະສິກໍາໄປຍັງ ສປປ ຈີນ ແລະ ປະເທດອື່ນໆ ເຊິ່ງເປັນການຊຸກຍູ້ການຂະຫຍາຍຕົວການຜະລິດ; ພ້ອມນັ້ນການເປີດນໍາໃຊ້ເສັ້ນທາງລົດໄຟລາວ-ຈີນ ໃນທ້າຍປີ 2021 ທີ່ຜ່ານມາ ກໍ່ໄດ້ເປັນນິມົດໝາຍສໍາຄັນໃນການສົ່ງເສີມການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການສົ່ງອອກສິນຄ້າຂອງ ສປປ ລາວ ໄປຍັງ ສປປ ຈີນ ແລະ ປະເທດອື່ນໆ (Sioudomphan et al., 2022). ມັນຕົ້ນ ໄດ້ກາຍເປັນສິນຄ້າທີ່ມີລາຄາ, ສາມາດສ້າງລາຍຮັບແກ່ປະເທດ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ. ໃນປີ 2022 ມູນຄ່າການສົ່ງອອກມັນຕົ້ນມີເຖິງ 301 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຮອງຈາກຢາງພາລາ ແລະ ເຍື້ອໄມ້ ແລະ ຫຼາຍກວ່າມູນຄ່າການສົ່ງອອກໝາກກ້ວຍທີ່ມີພຽງແຕ່ 195 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ. ເພາະສະນັ້ນ ມັນຕົ້ນຈຶ່ງຖືໄດ້ວ່າ ເປັນພື້ນເສດຖະກິດທີ່ມີທ່າແຮງສູງ ທີ່ເພີ່ມການສ້າງລາຍຮັບແກ່ປະເທດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ພ້ອມທັງສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ລາຍໄດ້ແກ່ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນເປັນຢ່າງດີ. ໃນປັດຈຸບັນຄວາມຕ້ອງການມັນຕົ້ນຂອງຕະຫຼາດໂລກນັບມື້ນັບເພີ່ມຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍມັນຕົ້ນມີມູນຄ່າໃນຕະຫຼາດໂລກມະຫາສານເຊິ່ງຈາກ 164 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2020 ຄາດວ່າຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 237 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2030 ແລະ ໃນໂລກນີ້ມີພຽງປະເທດທີ່ຢູ່ເຂດຮ້ອນເທົ່ານັ້ນທີ່ສາມາດຜະລິດມັນຕົ້ນໄດ້ ແລະ ກໍາລັງມີການຂະຫຍາຍຕົວສູງ ໃນການຜະລິດມັນຕົ້ນຢູ່ ສປປ ລາວ ແລະ ບັນດາປະເທດທີ່ຢູ່ອ້ອມຂ້າງເຊັ່ນ: ປະເທດໄທ ເຊິ່ງເປັນປະເທດທີ່ສົ່ງອອກມັນຕົ້ນເປັນອັນດັບໜຶ່ງຂອງໂລກ; ນອກນັ້ນ ປະເທດ

ຫວຽດນາມ, ກໍາປູເຈຍ ແລະ ມຽນມາ ກໍ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງໄວວາ (Laophattananews, 2023).

ເມືອງນານ ຕັ້ງຢູ່ທາງທິດໃຕ້ສຸດ ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ, ຫ່າງຈາກເທດສະບານແຂວງໄປຕາມເສັ້ນທາງເລກ 4 ປະມານ 74 ກິໂລແມັດ, ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ 1,520 ກິໂລຕາແມັດ, ປະກອບມີທັງໝົດ 49 ບ້ານ ແບ່ງອອກເປັນ 6 ກຸ່ມບ້ານ, ມີທັງໝົດ 6.162 ຄອບຄົວ. ໃນໄລຍະແຕ່ປີ 2020-2022 ເສດຖະກິດມີການຂະຫຍາຍຕົວສະເລ່ຍ ຢູ່ໃນລະດັບ 6.6% ຕໍ່ປີ, ລວມຍອດລາຍຮັບຜົນຜະລິດ ບັນລຸໄດ້ 439.48 ຕື້ກີບ, ສະເລ່ຍໃສ່ຫົວຄົນຜູ້ໜຶ່ງໄດ້ 13,341,428 ກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 833.84 ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ຄົນຕໍ່ປີ (ໃນອັດຕາແລກປ່ຽນ 1 ໂດລາ ເທົ່າກັບ 16,000 ກີບ), ໃນນັ້ນລວມຍອດຜົນຜະລິດຂະແໜງກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ ບັນລຸໄດ້ 263.44 ຕື້ກີບ ອັນເນື່ອງມາຈາກເມືອງນານໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມຈາກພາກລັດໃນການຜະລິດພືດເປັນສິນຄ້າເພື່ອສົ່ງອອກຫຼາຍປະເພດເຊັ່ນ: ໝາກເດືອຍ, ສາລີ, ໝາກຖົ່ວດິນ, ຜັກບົວ ແລະ ຍັງໄດ້ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມປະຊາຊົນ, ນັກລົງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ປູກມັນຕົ້ນ, ກ້ວຍຫອມ ແລະ ໝາກໂມ ໃນເນື້ອທີ່ທັງໝົດ 2,186.62 ເຮັກຕາ; ໃນນັ້ນປູກມັນຕົ້ນ 1,739.24 ເຮັກຕາ, ກ້ວຍຫອມ 388.5 ເຮັກຕາ ແລະ ໝາກໂມ 58.8 ເຮັກຕາ. ເຊິ່ງປັດຈຸບັນ (ປີ 2023) ປະຊາຊົນໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໄດ້ມີການຜະລິດມັນຕົ້ນຢູ່ໃນ 41 ບ້ານ ເຊິ່ງມີຈຳນວນ 2,407 ຄອບຄົວ ແລະ ມີພື້ນທີ່ໃນການຜະລິດມັນຕົ້ນທັງໝົດ 3,526.9 ເຮັກຕາ. ໃນນັ້ນບ້ານທີ່ມີພື້ນທີ່ການຜະລິດມັນຕົ້ນຫຼາຍປະກອບດ້ວຍ: ບ້ານນາຝາຍ ມີຈຳນວນ 242 ຄອບຄົວ ແລະ ມີເນື້ອທີ່ໃນການຜະລິດທັງໝົດ 352.2 ເຮັກຕາ, ບ້ານນານວນ ມີຈຳນວນ 185 ຄອບຄົວ ແລະ ມີເນື້ອທີ່ໃນການຜະລິດທັງໝົດ 311.7 ເຮັກຕາ, ບ້ານທ່າລີ້ ມີຈຳນວນ 192 ຄອບຄົວ ແລະ ມີເນື້ອທີ່ໃນການຜະລິດທັງໝົດ 277.9 ເຮັກຕາ, ບ້ານໂພນ ມີຈຳນວນ 88 ຄອບຄົວ ແລະ ມີເນື້ອທີ່ໃນການຜະລິດທັງໝົດ 211.2 ເຮັກຕາ ແລະ ບ້ານນາເຄີນ ມີຈຳນວນ 92 ຄອບຄົວ ແລະ ມີເນື້ອທີ່ໃນການຜະລິດທັງ

ໝົດ 188.9 ເຮັກຕາ (ຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມກາງສະໄໝ ປີ 2020-2022 ແລະ ທິດທາງແຜນການທ້າຍສະໄໝປີ 2023-2025). ສິ່ງດັ່ງກ່າວ ເປັນເປັນທ່າອ່ຽງທີ່ດີໃນການສ້າງລາຍຮັບ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງໃນການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກໍາ ເພື່ອທົດແທນການນໍາເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ. ນອກຈາກນັ້ນ ການສົ່ງເສີມການຜະລິດມັນຕົ້ນຍັງຖືໄດ້ວ່າເປັນພື້ນຖານສາທະກໍາທີ່ມີສັກກະຍະພາບໃນການແປຮູບ, ການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ເປັນສິນຄ້າສິ່ງອອກທີ່ສໍາຄັນຂອງຫຼາຍປະເທດ ແລະ ມັນຕົ້ນ ຍັງຖືເປັນພື້ນຖານເສດຖະກິດໃໝ່ອີກດ້ວຍ (Planning and Investment office, 2023).

ຈາກບັນຫາ ແລະ ຄວາມເປັນມາ ທີ່ໄດ້ກ່າວໃນຂ້າງເທິງ ຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງມີຄວາມສົນໃຈຢາກສຶກສາ ສະພາບການປູກມັນຕົ້ນ ແລະ ປັດໄຈ ການຕັດສິນໃຈປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ອາດເປັນຂໍ້ມູນສໍາຄັນສໍາລັບໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ປະຊາຊົນຜູ້ທໍາການຜະລິດກະສິກໍາເພື່ອໃຊ້ເປັນແນວທາງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນການປະກອບອາຊີບຊາວກະສິກອນ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການທີ່ໃຊ້ໃນການວິໄຈ

ການສຶກສານີ້ໄດ້ນໍາໃຊ້ວິທີການສຶກສາແບບປະສົມປະສານລະຫວ່າງແບບປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ; ໂດຍນໍາໃຊ້ໃຊ້ແບບສອບຖາມທີ່ມີລັກສະນະປາຍປິດ ແລະ ປາຍເປີດ ໂດຍແບ່ງອອກເປັນ 4 ສ່ວນຄື: ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ, ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະພາບການປູກມັນຕົ້ນ, ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ ແລະ ການຈັດຈໍາໜ່າຍ, ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບບັນຫາ ແລະ ອຸປະສັກໃນການປູກມັນຕົ້ນ ແລະ ຂໍ້ມູນປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນຜູ້ປູກມັນຕົ້ນໃນເມືອງນານແຂວງຫຼວງພະບາງ ໂດຍກໍານົດເປັນຄໍາລະດັບ (Ordinal scale).

2.2 ປະຊາກອນ ແລະ ກຸ່ມຕົວຢ່າງ

ປະຊາກອນທີ່ໃຊ້ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ແມ່ນປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ທໍາການຜະລິດມັນຕົ້ນຢູ່ພາຍໃນເມືອງນານແຂວງຫຼວງພະບາງ. ເຊິ່ງປັດຈຸບັນ (ປີ 2023) ປະຊາຊົນໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໄດ້ມີການຜະລິດມັນຕົ້ນຢູ່ໃນ 41 ບ້ານ ເຊິ່ງມີຈໍານວນ 2,407 ຄອບຄົວ ເຊິ່ງໃນນີ້ຜູ້ສຶກສາຈະໄດ້ຄັດເລືອກເອົາສະເພາະບ້ານທີ່ມີພື້ນທີ່ໃນການຜະລິດມັນຕົ້ນຕັ້ງແຕ່ 100 ເຮັກຕາ ຂຶ້ນໄປ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ 11 ບ້ານຄື: ບ້ານນາຝາຍ ຈໍານວນ 242 ຄອບຄົວ; ບ້ານນານວນ ຈໍານວນ 185 ຄອບຄົວ; ບ້ານທ່າລີ້ ຈໍານວນ 192 ຄອບຄົວ; ບ້ານໂພນ ຈໍານວນ 88 ຄອບຄົວ; ບ້ານນາເຄີນ ຈໍານວນ 92 ຄອບຄົວ; ບ້ານຄົກຕົມ ຈໍານວນ 69 ຄອບຄົວ; ບ້ານຫ້ວຍຫຼາ ຈໍານວນ 70 ຄອບຄົວ; ບ້ານນາເລົາ ຈໍານວນ 140 ຄອບຄົວ; ບ້ານຜາກວາງ ຈໍານວນ 62 ຄອບຄົວ; ບ້ານນາລິນ ຈໍານວນ 72 ຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານຫ້ວຍອຸ່ນ ຈໍານວນ 43 ຄອບຄົວ ລວມທັງໝົດ 1,186 ຄອບຄົວ ແລະ ນໍາໃຊ້ສູດຄິດໄລ່ຂະໜາດຕົວຢ່າງຂອງ ທ່ານ Taro Yamane ເພື່ອຄິດໄລ່ຫາກຸ່ມຕົວຢ່າງໄດ້ ຈໍານວນ 304 ຕົວຢ່າງ.

2.3 ການເກັບລວມຂໍ້ມູນ

ໃນການເກັບກໍາ ແລະ ຮວບລວມຂໍ້ມູນ ຈາກກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ເຊິ່ງຜູ້ຄົນຄວ້າວິໄຈໄດ້ແຈກຢາຍແບບສອບຖາມໃຫ້ກັບຜູ້ເປັນຫົວໜ້າຄົວເຮືອນ ພ້ອມທັງໄດ້ອະທິບາຍລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບແຕ່ລະຂໍ້ຄໍາຖາມໃນແບບສອບຖາມເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນໄດ້ຖືຕ້ອງຕາມຈຸດປະສົງທີ່ຕ້ອງການ ແລະ ເກັບແບບສອບຖາມຄືນພ້ອມພາຍຫຼັງສໍາເລັດ.

2.4 ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ບັນດາຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກແບບ ສອບຖາມ ແມ່ນໄດ້ນໍາມາວິເຄາະໂດຍ ຜ່ານໂປຼແກມວິເຄາະຂໍ້ມູນທາງສະຖິຕິ (SPSS Version 27) ເພື່ອຊອກຫາຄ່າເບີເຊັນ, ຄ່າສະເລ່ຍ, ຜົນລວມ ຫຼື ການແຈກຢາຍຄວາມຖີ່ ໂດຍນໍາສະເໜີເປັນຕາຕະລາງ. ສ່ວນຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກຄໍາຄິເຫັນຂອງປະຊາຊົນ ແມ່ນໄດ້ວິເຄາະແບບພັນລະນາ (Descriptive

analysis) ສໍາລັບ ການສຶກສາປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນ ເປັນການວິເຄາະແບບປະລິມານ ໂດຍໄດ້ນໍາໃຊ້ແບບຈຳລອງສົມຜົນຖືດຖອຍພະຫຸຄຸນແບບໂລຈິກ (Logit Model) ເຂົ້າໃນການວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ໄດ້ມີການນໍາໃຊ້ສໍາປະສິດສະຫະສໍາພັນເຂົ້າໃນການກວດສອບ

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \beta_5 X_5 + \beta_6 X_6 + \beta_7 X_7 + \beta_8 X_8 + \beta_9 X_9 + \beta_{10} X_{10} + \beta_{11} X_{11} + \varepsilon_i$$

Y_i ໝາຍເຖິງ ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນ ເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ. ເຊິ່ງສາມາດສ້າງເປັນ ແບບຈຳລອງ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

$$Y_i = 1 \text{ ເລືອກປູກມັນຕົ້ນ}$$

$$Y_i = 0 \text{ ເລືອກປູກພືດຊະນິດອື່ນ}$$

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

ພົບວ່າ ເນື້ອທີ່ໃນການປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນໂດຍສະເລ່ຍແມ່ນມີເນື້ອທີ່ ຢູ່ລະຫວ່າງ 1.01 – 2.00 ເຮັກຕາ, ເຊິ່ງພື້ນທີ່ດິນທີ່ໃຊ້ໃນການ ປູກມັນຕົ້ນ ຂອງຄົວເຮືອນ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເປັນດິນຂອງຕົນເອງ ກວມເຖິງ 91.9%, ສ່ວນການເຊົ່າທີ່ດິນເພື່ອໃຊ້ໃນການປູກມັນຕົ້ນ ມີພຽງ 8.1% ເທົ່ານັ້ນ; ແນວພັນມັນຕົ້ນທີ່ໃຊ້ປູກຂອງປະຊາຊົນປະກອບມີ ແນວພັນປະສົມ ແລະ ແນວພັນພື້ນບ້ານດັ້ງເດີມ ເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກພື້ນ້ອງ ຫຼື ຄົນຮູ້ຈັກເອົາໃຫ້, ຊື່ເອງ ແລະ ບໍລິສັດສະໜອງໃຫ້ (ບໍລິສັດແອວເອສ ການຄ້າ ຂາອອກ-ຂາເຂົ້າ ຈຳກັດ); ສ່ວນພາກລັດສະໜອງໃຫ້ມີພຽງບາງຄົວເຮືອນເທົ່ານັ້ນ; ປະສິບການໃນການປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນແມ່ນ 2 ປີຂຶ້ນໄປ ກວມເອົາ 40.0%, ສ່ວນຜູ້ທີ່ຫາກໍ່ເລີ່ມປູກ ຫຼື ມີປະສິບການໃນການປູກໃນ 1 ປີ ລົງມາແມ່ນມີ 19.4%; ການປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນ ແມ່ນໄດ້ນໍາໃຊ້ທຶນຕົວເອງ ເປັນສ່ວນຫຼາຍ ສ່ວນສໍາລັບທຶນກູ້ຢືມ, ທຶນສະໜັບສະໜູນຈາກບໍລິສັດ ແລະ ທຶນສະໜັບສະໜູນຈາກພາກລັດ ມີພຽງເລັກນ້ອຍ ເຊິ່ງຕົ້ນທຶນໃນການປູກມັນຕົ້ນໂດຍສະເລ່ຍຢູ່ລະຫວ່າງ 5,000,000 –

ຄວາມສໍາພັນກັນລະຫວ່າງຕົວປ່ຽນ ແລະ ໄດ້ມີການກຳນົດຄ່າລະດັບຄວາມສໍາຄັນ ຄື *sig ≤ 0.1 **sig ≤ 0.05 ***sig ≤ 0.01. ໂດຍມີການກຳນົດແບບຈຳລອງໃນການວິເຄາະດັ່ງນີ້:

10,000,000 ກີບ/ປີ; ໃຊ້ແຮງງານໃນການປູກໂດຍສະເລ່ຍຢູ່ລະຫວ່າງ 6-10 ຄົນ ເຊິ່ງລວມທັງແຮງງານພາຍໃນຄອບຄົວ ແລະ ແຮງງານຈ້າງມາ, ໂດຍຄ່າຈ້າງແຮງງານໂດຍສະເລ່ຍງານຕໍ່ຄົນ/ຄັ້ງ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ຈະຢູ່ລະຫວ່າງ 90,001 – 110,000 ກີບ; ສໍາລັບປະລິມານຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນທີ່ເກັບກູ້ໄດ້ໃນແຕ່ລະປີໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ຈະຢູ່ລະຫວ່າງ 40.1 – 60.0 ຕົ້ນ, ໂດຍແຮງງານທີ່ໃຊ້ໃນການເກັບກູ້ຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນໂດຍສະເລ່ຍຢູ່ລະຫວ່າງ 1-5 ຄົນ ໂດຍໃຊ້ແຮງງານພາຍໃນຄອບຄົວເປັນຫຼັກ; ສໍາລັບວິທີການຈັດຈຳໜ່າຍຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ຈະແມ່ນຂາຍໃຫ້ກັບພໍ່ຄ້າຄົນກາງ ແລະ ຂາຍໃຫ້ກັບໂຮງງານ ລາຄາຂາຍຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນໂດຍສະເລ່ຍ ຢູ່ລະຫວ່າງ 1,000 – 1,500 ກີບ/ກິໂລ; ສໍາລັບລາຍຮັບຈາກການຂາຍຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນຕໍ່ປີຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສະເລ່ຍຢູ່ລະຫວ່າງ 40,000,001 – 60,000,000 ກີບ. ຕໍ່ກັບການປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ຜົນການສຶກສາພົບວ່າ ສໍາລັບບັນຫາ ແລະ ອຸປະສັກ ທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນ ໂດຍລວມແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບໜ້ອຍ; ຈະມີບາງບັນຫາ ແລະ ອຸປະສັກໃນບາງດ້ານເທົ່ານັ້ນ ເຊັ່ນ: ບັນຫາດ້ານການສະໜອງນໍ້າ, ບັນຫາຄ່າຈ້າງແຮງງານສູງ, ບັນຫາເລື່ອງລາຄາອຸປະກອນໃນການປູກ ແລະ ເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດມີລາຄາສູງ, ບັນຫາແນວພັນມັນຕົ້ນມີລາຄາສູງ, ບັນຫາຝຸ່ນບຳລຸງມັນຕົ້ນມີລາຄາສູງ, ບັນຫາລາຄາຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນບໍ່ຄົງທີ່ ແລະ ບັນຫາລາຄາຜົນຜະລິດຕົກຕໍ່າ ແຕ່ບັນຫາເລົ່ານັ້ນກໍ່ເປັນບັນຫາທີ່ຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ ເທົ່ານັ້ນ.

. ຕາຕະລາງທີ 1: ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນ
ຕໍ່ການເລືອກການປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນ ໃນເມືອງນານ
ແຂວງຫຼວງພະບາງ ເຊິ່ງປະກອບມີ: 1) ປັດໄຈທາງດ້ານຈຳ
ນວນສະມາຊິກຜູ້ເພີ່ງພາໃນຄົວເຮືອນ (X_4) ມີຄວາມສຳພັນ
ໄປໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ ກັບການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກ
ມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ
ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ນັ້ນຄື: ເມື່ອຈຳ
ນວນສະມາຊິກຜູ້ເພີ່ງພາໃນຄົວເຮືອນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1 ຄົນ
ໂອກາດທີ່ປະຊາຊົນຈະຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຈະລຸດ
ລົງ 0.517 ເທົ່າ 48.3% ທັງນີ້ເນື່ອງຈາກ ເມື່ອຈຳນວນ
ສະມາຊິກຜູ້ເພີ່ງພາໃນຄົວເຮືອນເພີ່ມຂຶ້ນ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ມີ
ພາລະທີ່ຕ້ອງໄດ້ແບ່ງແຍງດູແລສະມາຊິກໃນຄອບຄົວສູງຂຶ້ນ
ສົ່ງຜົນໃຫ້ບໍ່ມີເວລາພຽງພໍທີ່ຈະໄປທຳການຜະລິດ ເຮັດໃຫ້
ໂອກາດທີ່ຈະຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນລຸດລົງ; 2)
ປະສົບການໃນການປູກມັນຕົ້ນ (X_{30}) ມີຄວາມສຳພັນໄປ
ໃນທິດທາງດຽວກັນກັບ ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນ
ຂອງປະຊາຊົນໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ນັ້ນຄື: ຖ້າ
ປະຊາຊົນມີປະສົບການໃນການປູກມັນຕົ້ນເພີ່ມຂຶ້ນ 1%
ໂອກາດທີ່ປະຊາຊົນຈະຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຈະເພີ່ມ
ຂຶ້ນ 2.294 ເທົ່າ ຫຼື 129.4% ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງ
ສະຖິຕິ 0.01; 3) ລາຍໄດ້ຈາກການປູກມັນຕົ້ນຊ່ວຍລຸດ
ພາວະໜີ້ສິນ (X_{17}) ມີຄວາມສຳພັນໄປໃນທິດທາງດຽວກັນ
ກັບ ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນໃນ
ເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ນັ້ນຄື: ຖ້າລາຍໄດ້ຈາກການ
ປູກມັນຕົ້ນຊ່ວຍລຸດພາວະໜີ້ສິນໄດ້ 1% ໂອກາດທີ່
ປະຊາຊົນຈະຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຈະເພີ່ມຂຶ້ນ
2.617 ເທົ່າ ຫຼື 161.7% ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງ
ສະຖິຕິ 0.01; 4) ການປູກມັນຕົ້ນສາມາດປູກເພື່ອສ້າງ
ເປັນແຫຼ່ງລາຍໄດ້ຫຼັກ ຫຼື ລາຍໄດ້ເສີມ (X_{16}) ຄວາມສຳພັນ
ໄປໃນທິດທາງດຽວກັນກັບ ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກ
ມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ
ນັ້ນຄື: ຖ້າການປູກມັນຕົ້ນສາມາດເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນສ້າງ
ເປັນແຫຼ່ງລາຍໄດ້ຫຼັກ ຫຼື ລາຍໄດ້ເສີມ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ໂອກາດ

ທີ່ປະຊາຊົນຈະຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຈະເພີ່ມຂຶ້ນ
2.419 ເທົ່າ ຫຼື 141.9% ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງ
ສະຖິຕິ 0.05; 5) ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບສຳລັບການຈຳໜ່າຍ
ຜົນຜະລິດ (X_{20}) ມີຄວາມສຳພັນໄປໃນທິດທາງດຽວກັນ
ກັບ ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນໃນ
ເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ນັ້ນຄື: ເມື່ອມີຕະຫຼາດຮອງ
ຮັບສຳລັບການຈຳໜ່າຍຜົນຜະລິດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ໂອກາດທີ່
ປະຊາຊົນຈະຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຈະເພີ່ມຂຶ້ນ
2.419 ເທົ່າ ຫຼື 141.9% ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງ
ສະຖິຕິ 0.05; 6) ກຸ່ມຄົນທີ່ປູກມັນຕົ້ນໃຫ້ການສະໜັບສະ
ໜູນ (X_{25}) ຄວາມສຳພັນໄປໃນທິດທາງດຽວກັນກັບ ການ
ຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນໃນເມືອງນານ
ແຂວງຫຼວງພະບາງ ນັ້ນຄື: ເມື່ອມີກຸ່ມຄົນທີ່ປູກມັນຕົ້ນ
ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ໂອກາດທີ່ປະຊາຊົນ
ຈະຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຈະເພີ່ມຂຶ້ນ 2.172 ເທົ່າ ຫຼື
117.2% ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05; 7)
ລະດັບການສຶກສາຂອງຫົວໜ້າຄົວເຮືອນ (X_3) ມີຄວາມສຳ
ພັນໄປໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ ກັບການຕັດສິນໃຈເລືອກ
ປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ
ນັ້ນຄື: ເມື່ອລະດັບການສຶກສາຂອງຫົວໜ້າຄົວເຮືອນ ເພີ່ມ
ຂຶ້ນ 1 ລະດັບ ໂອກາດທີ່ປະຊາຊົນຈະຕັດສິນໃຈເລືອກປູກ
ມັນຕົ້ນຈະລຸດລົງ 0.131 ຫຼື ເທົ່າກັບ 86.9% ດ້ວຍລະດັບ
ຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.1. ທັງນີ້ເນື່ອງຈາກຫົວໜ້າຄົວ
ເຮືອນມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດສູງຂຶ້ນ ໂອກາດທີ່ຈະຫັນໄປ
ສູ່ການເລືອກປະກອບອາຊີບອື່ນຫຼາຍກວ່າການປູກມັນຕົ້ນ;
8) ຈຳນວນແຮງງານໃນຄົວເຮືອນ (X_5) ມີຄວາມສຳພັນໄປ
ໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນ
ຂອງປະຊາຊົນໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ນັ້ນຄື:
ເມື່ອຈຳນວນແຮງງານໃນຄົວເຮືອນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1 ຄົນ ໂອກາດ
ທີ່ປະຊາຊົນຈະຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຈະເພີ່ມຂຶ້ນ
1.656 ເທົ່າ ຫຼື 65.6% ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງ
ສະຖິຕິ 0.1 ທັງນີ້ເນື່ອງຈາກ ເມື່ອຈຳນວນແຮງງານໃນຄົວ
ເຮືອນເພີ່ມຂຶ້ນ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ຄົວເຮືອນມີກຳລັງແຮງງານທີ່

ໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກ ແລະ ເກັບກູ້ຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນຫຼາຍຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ໂອກາດທີ່ຈະຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຂອງ ປະຊາຊົນເພີ່ມຂຶ້ນ; 9) ຕົ້ນທຶນລວມໃນການປູກ (X_{13}) ມີ ຄວາມສໍາພັນໄປໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການຕັດສິນໃຈ ເລືອກປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງ ພະບາງ ນັ້ນຄື: ເມື່ອຕົ້ນທຶນລວມໃນການປູກ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1 ລ້ານກີບ ໂອກາດທີ່ປະຊາຊົນຈະຕັດສິນໃຈເລືອກປູກ ມັນຕົ້ນຈະລຸດລົງ 0.464 ຫຼື ເທົ່າກັບ 53.6% ທັງນີ້ເນື່ອງ ຈາກ ຖ້າຫາກການປູກມັນຕົ້ນມີຕົ້ນເພີ່ມສູງຂຶ້ນ ໂອກາດທີ່ ຈະຫັນໄປສູ່ການເລືອກປູກມັນຕົ້ນກໍຈະລຸດລົງ ຫຼື ປະຊາຊົນ ອາດຈະຫັນໄປປະກອບອາຊີບອື່ນຫຼາຍກວ່າການປູກ ມັນຕົ້ນ; 10) ການໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະ ໜູນຈາກພາກລັດ (X_{28}) ມີຄວາມສໍາພັນໄປໃນທິດທາງ ດຽວກັນກັບການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຂອງ ປະຊາຊົນໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ນັ້ນຄື: ຖ້າພາກ ລັດມີນະໂຍບາຍໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຕໍ່ ກັບການປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ໂອກາດທີ່ ປະຊາຊົນຈະຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຈະເພີ່ມຂຶ້ນ 1.876 ເທົ່າ ຫຼື 87.6% ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງ ສະຖິຕິ 0.1 ແລະ 11) ປັດໄຈໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມການ ປູກມັນຕົ້ນຈາກພາກລັດ ຫຼື ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນປະ ຈໍາ (X_{35}) ມີຄວາມສໍາພັນໄປໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການ ຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ນັ້ນຄື: ຖ້າປະຊາຊົນໄດ້ຮັບການຝຶກ ອົບຮົມການປູກມັນຕົ້ນຈາກພາກລັດ ຫຼື ພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງເປັນປະຈໍາ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ໂອກາດທີ່ປະຊາຊົນຈະ ຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຈະເພີ່ມຂຶ້ນ 1.984 ເທົ່າ ຫຼື 98.4% ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.1.

4. ວິພາກຜົນ

ອີງຕາມຜົນຂອງການສຶກສາພົບວ່າ ສະພາບການ ປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນ ແມ່ນໄດ້ນໍາໃຊ້ແນວພັນປະສົມ ເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກພື້ນຖານ ຫຼື ຄົນຮູ້ຈັກເອົາໃຫ້ ໂດຍສາເຫດໃນ ການເລືອກປູກມັນຕົ້ນ ແມ່ນເນື່ອງມາຈາກລາຄາມັນຕົ້ນ

ເປັນແຮງຈູງໃຈ, ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນທຶນຕົວເອງ ແລະ ໄດ້ ໃຊ້ແຮງງານຫຼາຍພໍສົມຄວນ ເຊິ່ງລວມທັງແຮງງານພາຍໃນ ຄອບຄົວ ແລະ ແຮງງານຈ້າງມາ. ສໍາລັບປະລິມານຜົນ ຜະລິດມັນຕົ້ນທີ່ເກັບກູ້ໄດ້ໃນແຕ່ລະປີຫຼາຍກວ່າ 40 ໂຕ່ນ, ໂດຍຂາຍໃຫ້ກັບພໍ່ຄ້າຄົນກາງເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ແລະ ມີລາຍ ຮັບຈາກການຂາຍຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນຕໍ່ປີ ສູງພໍສົມຄວນ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Thawornpayak (2003) ທີ່ພົບວ່າ ແຮງງານໃນການປູກມັນຕົ້ນສະເລ່ຍແລ້ວ ແມ່ນ 3 ຄົນ, ທີ່ດິນທີ່ໃຊ້ໃນການປູກມັນຕົ້ນໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນເປັນທີ່ດິນຂອງຕົນເອງ ແລະ ເຊົ່າທີ່ດິນຈາກຄົນອື່ນມີ ພຽງເລັກນ້ອຍ, ມີເນື້ອທີ່ດິນໃນການປູກມັນຕົ້ນສະເລ່ຍ 3.25 ເຮັກຕາ, ຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນສະເລ່ຍຕໍ່ປີຫຼາຍກວ່າ 30 ໂຕ່ນ, ລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍມັນຕົ້ນໂດຍສະເລ່ຍຕໍ່ປີສູງ. ພ້ອມດຽວກັນນີ້ ບັນຫາ ແລະ ອຸປະສັກໃນການປູກມັນຕົ້ນ ຂອງປະຊາຊົນໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໂດຍຫຼັກໆ ແມ່ນຈະມີບັນຫາດ້ານຕົ້ນທຶນທີ່ໃຊ້ໃນການປູກມັນຕົ້ນ ໂດຍສະເພາະບັນຫາແນວພັນມັນຕົ້ນມີລາຄາສູງ, ຄ່າຈ້າງ ແຮງງານສູງ, ລາຄາອຸປະກອນໃນການປູກ ແລະ ເກັບກ່ຽວ ຜົນຜະລິດມີລາຄາສູງ ແລະ ຝຸ່ນບໍາລຸງມັນຕົ້ນມີລາຄາສູງ ທີ່ ມີບັນຫາຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບ ຜົນການ ສຶກສາຂອງ Siriswat & Khampa (2011) ທີ່ວ່າບັນຫາ ການປູກມັນຕົ້ນຢູ່ໃນລະດັບປານກາງໄດ້ແກ່ລາຄາ ອຸປະກອນໃນການປູກ ແລະ ການເກັບກ່ຽວ, ຝຸ່ນບໍາລຸງ ແລະ ແນວພັນເຫຼົ່ານີ້ເປັນຕົ້ນ; ສ່ວນບັນຫາດ້ານການສະໜ ອງນໍ້າ, ປະສົບການໃນການປູກ, ແຮງງານໃນການປູກ, ຄຸນ ນະພາບຂອງຜົນຜະລິດ, ຊ່ວງໄລຍະເວລາໃນການເກັບ ກ່ຽວຜົນຜະລິດ, ການເກັບຮັກສາຜົນຜະລິດ ແລະ ການ ເສຍຫາຍຂອງຜົນຜະລິດ ເປັນບັນຫາໃນລະດັບໜ້ອຍເທົ່າ ນັ້ນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບ ຜົນການສຶກສາຂອງ Pothong & Rengkounkway (2022) ທີ່ວ່າບັນຫາໃນການປູກມັນຕົ້ນ ຢູ່ໃນລະດັບໜ້ອຍໄດ້ແກ່ການສະໜອງນໍ້າ ແລະ ປະສົບ ການໃນການປູກ ເນື່ອງຈາກມັນຕົ້ນເປັນພືດທີ່ປູກງ່າຍ ແລະ ບົວລະບັດຮັກສາງ່າຍ ບໍ່ຕ້ອງການທຶດນໍ້າເປັນຈໍານວນຫຼາຍ

ເຊິ່ງໃຜຢູ່ກໍສາມາດປຸກໄດ້ໂດຍບໍ່ຕ້ອງມີປະສົບການມາກ່ອນກໍໄດ້. ນອກຈາກນີ້ຍັງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Janthong & Sakkatat (2017) ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Franklin (2016) ທີ່ວ່າບັນຫາຕົ້ນຕໍໃນການປຸກມັນຕົ້ນແມ່ນ ແນວພັນ, ຄ່າຈ້າງງານ ແລະ ອຸປະກອນ.

2. ສໍາລັບຜົນການວິເຄາະປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການເລືອກການປຸກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນ ໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ດ້ວຍຄ່າສະເລ່ຍ ພົບວ່າ: ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການເລືອກການປຸກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນ ໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ພົບວ່າ: ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈເລືອກປຸກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນໃນ ເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ປະກອບດ້ວຍ: ຈຳນວນສະມາຊິກຜູ້ເພິ່ງພາໃນຄົວເຮືອນ ປະສົບການໃນການປຸກມັນຕົ້ນ, ການປຸກມັນຕົ້ນສາມາດປຸກເພື່ອສ້າງເປັນແຫຼ່ງລາຍໄດ້ຫຼັກ ຫຼື ລາຍໄດ້ເສີມ, ການມີຕະຫຼາດຮອງຮັບສໍາລັບການຈຳໜ່າຍຜົນຜະລິດ ສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Gilbert (2015) ທີ່ວ່າການມີຕະຫຼາດຮອງຮັບສໍາລັບການຈຳໜ່າຍຜົນຜະລິດແມ່ນເປັນປັດໄຈໜຶ່ງທີ່ມີຜົນຫຼາຍຕໍ່ການຕັດສິນໃຈເລືອກປຸກມັນຕົ້ນ ແລະ ມີກຸ່ມຄົນທີ່ປຸກມັນຕົ້ນໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ, ລະດັບການສຶກສາຂອງຫົວໜ້າຄົວເຮືອນ, ຈຳນວນແຮງງານໃນຄົວເຮືອນ, ຕົ້ນທຶນລວມໃນການປຸກ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບ ຜົນການສຶກສາຂອງ Rayasawath & Laothamatas (2015) ທີ່ວ່າ: ປັດໄຈດ້ານການສ້າງກຸ່ມການຜະລິດມັນຕົ້ນຈະຊ່ວຍສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ກັບຜູ້ປຸກລາຍນ້ອຍໄດ້, ສ່ວນປັດໄຈດ້ານການໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຈາກພາກລັດ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມການປຸກມັນຕົ້ນຈາກພາກລັດ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບ ຜົນການສຶກສາຂອງ Ponkhot & Yongvanit (2020) ທີ່ວ່າປັດໄຈດ້ານການໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຈາກພາກລັດ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມການປຸກມັນຕົ້ນຈາກພາກລັດ ມີຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈເລືອກປຸກມັນຕົ້ນຂອງຊາວ

ກະສິກອນ ແລະ ໂດຍສະເພາະປັດໄຈດ້ານປະສົບການໃນການປຸກມັນຕົ້ນ, ຈຳນວນແຮງງານໃນການປຸກ ແລະ ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບສໍາລັບການຈຳໜ່າຍຜົນຜະລິດ, ກຸ່ມຄົນທີ່ປຸກມັນຕົ້ນໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ, ການໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຈາກພາກລັດ ມີຄວາມສໍາພັນໄປໃນທິດທາງດຽວກັນກັບ ການຕັດສິນໃຈເລືອກປຸກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ນັ້ນຄື: ຖ້າປະຊາຊົນມີປະສົບການໃນການປຸກມັນຕົ້ນ, ມີຈຳນວນແຮງງານໃນການປຸກ ແລະ ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບສໍາລັບການຈຳໜ່າຍຜົນຜະລິດເພີ່ມຂຶ້ນ ໂອກາດທີ່ປະຊາຊົນຈະຕັດສິນໃຈເລືອກປຸກມັນຕົ້ນຈະເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Pothong & Rengkounkway (2022) ທີ່ວ່າ ປະສົບການຂອງຜູ້ປຸກມັນຕົ້ນເພີ່ມຂຶ້ນ, ມີຈຳນວນແຮງງານໃນການປຸກຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບສໍາລັບການຈຳໜ່າຍຜົນຜະລິດຢ່າງພຽງພໍ ໂອກາດໃນການຕັດສິນໃຈປຸກມັນຕົ້ນກໍເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ.

5. ສະຫຼຸບ

ຈາກການສຶກສາສະພາບການປຸກ ແລະ ການຈັດຈຳໜ່າຍມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນ ເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ພົບວ່າ 71.6% ເປັນເພດຊາຍ, ສ່ວນໃຫຍ່ຈະມີອາຍຸຕັ້ງແຕ່ 45 ປີ ຂຶ້ນໄປ ກວມເອົາ 47.5%, ຈົບລະດັບການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມ ກວມເອົາ 42.5%, ມີສະມາຊິກໃນຄົວເຮືອນຢູ່ລະຫວ່າງ 4 – 6 ຄົນ ກວມເອົາ 70.6%, ສະມາຊິກທີ່ສາມາດເປັນກຳລັງແຮງງານໃນການປຸກ ແລະ ເກັບກູ້ຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນຢູ່ລະຫວ່າງ 1 – 2 ຄົນ ກວມເອົາ 51.3%, ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຂອງຄົວເຮືອນ ຢູ່ລະຫວ່າງ 20,000,000 – 50,000,000 ກີບ, ເນື້ອທີ່ໃນການປຸກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນໂດຍສະເລ່ຍແມ່ນມີເນື້ອທີ່ ຢູ່ລະຫວ່າງ 1.01 – 2.00 ເຮັກຕາ, ເປັນດິນຂອງຕົນເອງ ກວມເຖິງ 91.9%, ສ່ວນການເຊົ່າທີ່ດິນເພື່ອໃຊ້ໃນການຜະລິດກະສິກຳ ມີພຽງ 8.1% ເທົ່ານັ້ນ; ແນວພັນມັນຕົ້ນທີ່ໃຊ້ປຸກປະກອບມີ ແນວພັນປະສົມ ແລະ ແນວພັນພື້ນບ້ານດັ້ງເດີມ ເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກ

ພ້ອງ ຫຼື ຄົນຮູ້ຈັກເອົາໃຫ້, ຊື່ເອງ ແລະ ບໍລິສັດສະໜອງ ໃຫ້; ສ່ວນພາກລັດສະໜອງໃຫ້ມີພຽງບາງຄົວເຮືອນເທົ່ານັ້ນ; ປະສົບການໃນການປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນແມ່ນ 2 ປີຂຶ້ນໄປ. ສາເຫດທີ່ປະຊາຊົນເລືອກປູກມັນຕົ້ນຫຼາຍກວ່າ ພືດຊະນິດອື່ນກໍ່ເນື່ອງມາຈາກມັນຕົ້ນເປັນພືດລົ້ມລຸກ ປູກງ່າຍ ບົວລະບັດຮັກສາກໍ່ງ່າຍ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງ ຕະຫຼາດກໍ່ມີສູງ ອີກປະການໜຶ່ງເມື່ອເຫັນຜູ້ໜຶ່ງປູກແລ້ວໄດ້ ຮັບຜົນຜະລິດດີ ຜົນຕອບແທນກໍ່ສູງ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຫຼາຍຄົນ ຫັນມາປູກມັນຕົ້ນຫຼາຍກວ່າພືດຊະນິດອື່ນ; ສໍາລັບ ປະລິມານຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນທີ່ເກັບກູ້ໄດ້ໃນແຕ່ລະປີໂດຍ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະຢູ່ລະຫວ່າງ 40.1 – 60.0 ໂຕນ, ໂດຍແຮງ ງານທີ່ໃຊ້ໃນການເກັບກູ້ຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນໂດຍສະເລ່ຍຢູ່ ລະຫວ່າງ 1-5 ຄົນ ໂດຍໃຊ້ແຮງງານພາຍໃນຄອບຄົວເປັນ ຫຼັກ; ສໍາລັບວິທີການຈັດຈຳໜ່າຍຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນຂອງ ປະຊາຊົນ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ຈະແມ່ນຂາຍໃຫ້ກັບພໍ່ຄ້າຄົນກາງ ແລະ ຂາຍໃຫ້ກັບໂຮງງານ ລາຄາຂາຍຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນ ໂດຍສະເລ່ຍ ຢູ່ລະຫວ່າງ 1,000 – 1,500 ກີບ/ກິໂລ; ຕໍ່ ກັບການປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ຜົນການສຶກສາຍັງພົບວ່າ ບັນຫາ ແລະ ອຸປະສັກ ທີ່ມີຜົນຕໍ່ ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນ ໂດຍລວມແມ່ນຢູ່ໃນ ລະດັບໜ້ອຍ; ຈະມີບາງບັນຫາ ແລະ ອຸປະສັກໃນບາງດ້ານ ເທົ່ານັ້ນເຊັ່ນ: ບັນຫາດ້ານການສະໜອງນໍ້າ, ບັນຫາຄ່າຈ້າງ ແຮງງານສູງ, ບັນຫາເລື່ອງລາຄາອຸປະກອນໃນການປູກ ແລະ ເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດມີລາຄາສູງ, ບັນຫາແນວພັນມັນຕົ້ນມີ ລາຄາສູງ, ບັນຫາຝຸ່ນບໍາລຸງມັນຕົ້ນມີລາຄາສູງ, ບັນຫາລາຄາ ຜົນຜະລິດມັນຕົ້ນບໍ່ຄົງທີ່ ແລະ ບັນຫາລາຄາຜົນຜະລິດ ຕົກຕໍ່າ ແຕ່ບັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນກໍ່ເປັນບັນຫີ່ຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ ເທົ່ານັ້ນ. ສ່ວນສໍາລັບ ສິ່ງທີ່ເປັນອຸປະສັກໃນການປູກມັນຕົ້ນ ຂອງປະຊາຊົນປະກອບມີ: ສະພາບອາກາດ/ໄພທໍາມະຊາດ, ການເຊື່ອມຄຸນະພາບຂອງດິນ, ເມື່ອເກີດພາວະເສດຖະກິດ ຕົກຕໍ່າ ແລະ ເມື່ອມີຜູ້ປູກມັນຕົ້ນຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ຈາກການ ທົດສອບ ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການເລືອກການປູກມັນຕົ້ນຂອງ ປະຊາຊົນ ໃນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ພົບວ່າ: ປັດໄຈ

ທີ່ມີຄວາມສໍາພັນ ແລະ ມີຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກ ມັນຕົ້ນ ທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິປະກອບດ້ວຍ: ຈໍານວນສະມາຊິກຜູ້ເພິ່ງພາໃນຄົວເຮືອນ ປະສົບການໃນການ ປູກມັນຕົ້ນ, ການປູກມັນຕົ້ນສາມາດປູກເພື່ອສ້າງເປັນແຫຼ່ງ ລາຍໄດ້ຫຼັກ ຫຼື ລາຍໄດ້ເສີມ, ການມີຕະຫຼາດຮອງຮັບສໍາລັບ ການຈຳໜ່າຍຜົນຜະລິດ, ຈໍານວນແຮງງານໃນຄົວເຮືອນ, ການໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຈາກພາກລັດ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມການປູກມັນຕົ້ນຈາກພາກລັດ ແລະ ມີກຸ່ມຄົນທີ່ປູກມັນຕົ້ນໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແມ່ນ ມີຄວາມສໍາພັນໄປໃນທິດທາງດຽວກັນ ແລະ ມີຜົນຕໍ່ການ ຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນເພີ່ມຂຶ້ນ ດ້ວຍ ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05; ສ່ວນປັດໄຈດ້ານ ລະດັບການສຶກສາຂອງຫົວໜ້າຄົວເຮືອນ, ຕົ້ນທຶນລວມໃນ ການປູກ, ແມ່ນມີຄວາມສໍາພັນໄປໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ ກັນ ແລະ ມີຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຂອງ ປະຊາຊົນລຸດລົງ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຂໍ ປະຕິບານຕີນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການ ດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບ ພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນ ໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດ ໜຶ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

- Planning and Investment office. (2023). *Socio-Economic development plan 2023-2025 report*. Nan District.
- Bank of lao.PDR. (2023). *Annual economic report 2023*. Lao.PDR
- Brodrick, O. A. (2014). *Exploring the Potential of Cassava for Agricultural Growth and Economic Development in Nigeria*.

- [Unpublished doctoral dissertation]. School of Geography.
- Chaipiriyakit, A., Fongmul, S., Kruekum, P., Jeerat, P., Vetchasitniraphai, N., & Khamtavee, T. (2019). Factors affecting adoption corn planting technology of farmers in Phawo sub-district, Mae Sot district, Tak province. *Journal of Agricultural Production*, 1(1), 43-53.
- Chaisongkram, R., & Worrapimphong, K. (2019). Factors affecting farmer's adoption of palm oil management following oil palm plantation extension workshop in Langgu district, Satun province. *King Mongkut's Agricultural Journal*, 37(3), 552-558.
- Franklin, K. A. (2016). *Sustainability challenges for Maize and Cassava farmers in Amankwakrom Subdistrict, Ghana*. [Unpublished doctoral dissertation]. Walden University.
- Gilbert, O. A. (2015). *Market participation among Cassava value chain actors in rural BENIN*. [Unpublished doctoral dissertation]. Candidate University of Ghana.
- Global business great Thailand. (2022). *Cassava and rubber are the new economic crops of the Lao. PDR*. Retrieve from: <https://globthailand.com/laos-200922>
- Janthong, N., & Sakkatat, P. (2017). Farmers adoption of melon planting against drought in Lat Bua Luang district, Phra Nakhon Si Ayutthaya province. *Journal of Agriculture*, 33(3), 405-414.
- Meckhayai, T. 2018. Risk management of cassava production in San Sai district, Chiang Mai province. *Journal of Liberal Arts*, 6(2), 17-31.
- Laophattananews. (2023). *The government has instituted a number of measures to promote domestic production to replace imports*. Retrieve from: <https://www.laophattananews.com/archive/s/172254>
- Ponkhot, K., & Yongvanit, S. (2020). Evaluation of agricultural policy to major Cassava. A case study of Nakhon Ratchasim, *NRRU Community Research Journal*, 14(1), 155-166
- Pothong, N., & Rengkounkway, M. (2022). Quality of life of cassava farmers participating in the large land plot agricultural extension system, Pa Aor Sub-district, Lan Sak District, Uthai Thani, Journal of Research and Development Institute, *Rajabhat Maha Sarakham University*, 9(1), 207-224
- Rayasawath, C., & Laothamatas, A. (2015). Evaluation of the public policy of Sweet Cassavas Pledging: A Study of the northeast region's pledging. *Ratchaphruek journal*, 13(2), 33-40
- Sioudomphan, S., Sonesai, K., Phommany, S., & Inthavichit, L. (2022). Analysis of the dependencies and trade advantages between Lao PDR and China under the status of the COVID-19, *Souphanouvong University journal of multidisciplinary research and development*, 8(1), 103 - 113
- Siriswat, C., & Khampa, S. (2011). *A study for interfering assessment of agricultural price in case study on cassava production*. [Unpublished master's dissertation]. Suranaree University
- Thawornpayak, A. (2008). *Factors affecting decision making for cassava growing of farmer in Maha Sarakham Province*. [Unpublished master's dissertation]. Chiang Mai University
- Vetchasitniraphai, N., Kruekum, P., Purintrapibal, T., & Jeerat, P. (2020). Factors affecting Cassava growing practice of farmers in Sansai District, Chiang Mai, *Journal of agri. research & extension*, 39(3), 55-64

ຕາຕະລາງ:1 ຜົນການທົດສອບສົມຖົດຖອຍໂລຈິສຕິກຂອງແບບຈຳລອງປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈເລືອກປູກມັນຕົ້ນຂອງປະຊາຊົນເມືອງນານ ແຂວງຫຼວງພະບາງ.

Variables in the Equation							
		ຄ່າສຳປະສິດ	ຄ່າຄວາມຄາດເຄື່ອນ	ຄ່າສະຖິຕິທົດສອບ	ລະດັບອິດສະຫຼະ	ຄ່າລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ	ຄ່າວັດແທກລະດັບຄວາມສຳຄັນຂອງຕົວປ່ຽນ
		β	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step1	X1	0.721	0.514	1.970	1	0.160	2.057
	X2	0.018	0.026	0.470	1	0.493	1.018
	X3	-2.035	1.038	3.844	1	0.050	0.131
	X4	-0.660	0.203	10.606	1	0.001	0.517
	X5	0.505	0.266	3.605	1	0.058	1.656
	X6	0.114	0.345	0.108	1	0.742	1.120
	X7	0.465	0.286	2.635	1	0.105	1.591
	X8	0.574	0.405	2.010	1	0.156	1.776
	X9	0.030	0.366	0.007	1	0.934	1.031
	X10	-0.288	0.301	0.913	1	0.339	0.750
	X11	-0.142	0.287	0.245	1	0.620	0.867
	X12	-0.389	0.343	1.291	1	0.256	0.678
	X13	-0.768	0.426	3.247	1	0.072	0.464
	X14	0.190	0.331	0.330	1	0.566	1.209
	X15	-0.397	0.347	1.315	1	0.251	0.672
	X16	0.883	0.365	5.861	1	0.015	2.419
	X17	0.962	0.319	9.094	1	0.003	2.617
	X18	-0.018	0.308	0.004	1	0.953	0.982
	X19	-1.234	0.420	8.624	1	0.003	0.291
	X20	0.725	0.366	3.926	1	0.048	2.065
	X21	0.017	0.268	0.004	1	0.949	1.017

	X22	-0.580	0.324	3.209	1	0.073	0.560
	X23	0.433	0.374	1.337	1	0.248	1.541
	X24	0.282	0.369	0.584	1	0.445	1.326
	X25	0.776	0.370	4.401	1	0.036	2.172
	X26	0.349	0.322	1.175	1	0.278	1.418
	X27	-0.341	0.363	0.882	1	0.348	0.711
	X28	0.629	0.353	3.178	1	0.075	1.876
	X29	-0.956	0.379	6.380	1	0.012	0.384
	X30	0.830	0.318	6.809	1	0.009	2.294
	X31	-1.189	0.404	8.663	1	0.003	0.304
	X32	-0.426	0.370	1.329	1	0.249	0.653
	X33	-0.377	0.415	0.827	1	0.363	0.686
	X34	0.255	0.324	0.620	1	0.431	1.291
	X35	0.685	0.350	3.827	1	0.050	1.984
	X36	-0.438	0.355	1.522	1	0.217	0.645
	Constant	-0.949	6.544	0.021	1	0.885	0.387
a. Variable(s) entered on step 1: X1, X2, X3, ..., X36							